

അവനും ഭാര്യയും അഥവാ

കളവും സംശയവും

മൃദുകോത്തു കമാരൻ

അവനും ഭാര്യയും അഥവാ കളവും സംശയവും
മുർക്കോത്തു കമാരൻ
(മലയാളം: ചെറുകഥ)

© 2022, Moorkoth Kumaran

The electronic versions have been created by making use of the production infrastructure of **River Valley Technologies**.

The electronic versions were generated from sources marked up in **L^AT_EX** in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using **X_YL^AT_EX** from **T_EXLive** 2020 and the cloud framework, **Ithal** (ഇതൾ). The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by **Rachana Institute of Typography**. The font used for Latin script was **Linux Libertine** developed by Philipp H. Poll.

The electronic versions are released under the provisions of **Creative Commons Attribution Non-commercial ShareAlike** license for free download and usage.

Cover: **Portrait of a Young Married Couple**, a painting by **Jacob Jordaens** (1593–1678). The image is taken from **Wikimedia Commons** and is gratefully acknowledged.

Sayahna Foundation

JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

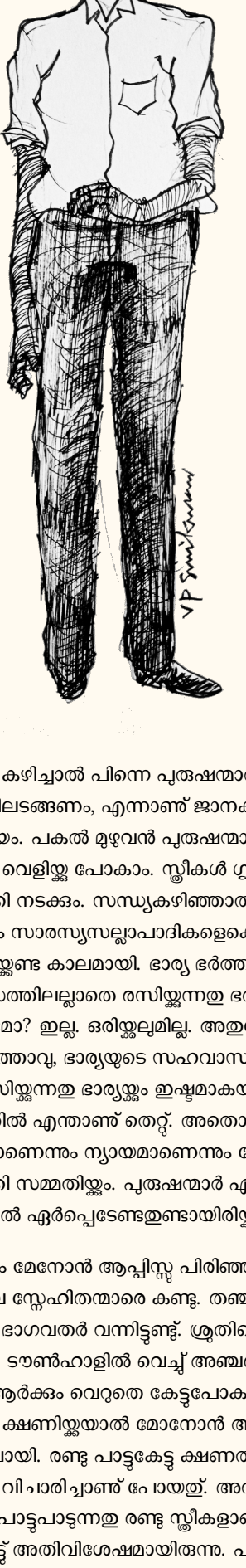
URL: www.sayahna.org

ഭവനം ഭാര്യയും

ഭവനം

കളവും സംശയവും

അവൾ അവനെ സർവ്വകാര്യത്തിലും സംശയിക്കു പതിവാണ്. രാത്രി അല്പം താമസിച്ചു വന്നെങ്കിൽ സംശയമായി. വല്ല സ്നേഹിതന്മാരുടെയും വീട്ടിൽ രണ്ടദിവസം അടുത്തടുത്തു പോയെങ്കിൽ സംശയിച്ചു. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ അവൻ എങ്ങനെയും തിരിഞ്ഞുനോക്കിക്കൂടെന്നു പറഞ്ഞാൽ കഴിഞ്ഞല്ലോ. വളരെ സൗന്ദര്യമുള്ള സ്ത്രീകളെ കല്യാണം കഴിച്ചാൽ ഇതാണ് ബുദ്ധിമുട്ടെന്നാണ് അവൻ സാധാരണ പറയാറ്. ഭർത്താക്കന്മാർ അവർക്കു ദാസന്മാരാണ്. എന്നാൽ ആ സാധുവിന്റെ കഥ വളരെ അസാധാരണമായിരുന്നു. ഭർത്താക്കന്മാർ ഭാര്യമാരെ സംശയിക്കുകയും അവരുടെ പ്രവൃത്തികളെ സൂക്ഷിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നാണ് സാധാരണയുള്ള ആക്ഷേപം. ഇതു നേരെ മറിച്ചായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു ഗോപാലമേനോനെ സ്നേഹിതന്മാർ പരിഹസിക്കുകയും പലരും അയാളോടു അനുതപിയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. അവൾ സംശയിക്കുന്നതനുസരിച്ചു മേനോൻ കളവു പറവാൻ നിർബന്ധിതനായി. പലപ്പോഴും പല കളവുകളും കൂട്ടിക്കെട്ടി പറയേണ്ടതായി വന്നു. കളവു രണ്ടുവീധമുണ്ടെന്നാണ് മേനോന്റെ അഭിപ്രായം. അവയ്ക്ക് ഇംഗ്ലീഷുകാർ വെളുത്ത കളവെന്നും കറുത്ത കളവെന്നും പേർ വിളിച്ചിരിക്കുന്നു. ആർക്കും യാതൊരു വിധത്തിലും ദോഷം വരുത്താതെ പറയുന്ന കളവാണ് വെളുത്ത കളവ്. വെളുത്ത കളവു പറയാതെ ലോകം നടക്കില്ലെന്നും അയാൾ വിശ്വസിച്ചു. അനാവശ്യമായി സത്യം പറഞ്ഞുകൂടാത്ത സമയങ്ങളും അവസരങ്ങളും ഉണ്ട്. മറ്റു യാതൊരാളെയും ഒരു വിധത്തിലും സംബന്ധിച്ഛാത്തതും തന്നെ മാത്രം സംബന്ധിയ്ക്കുന്നതുമായ സംഗതികളെ ഇറന്നു പറയാത്തതുകൊണ്ടു ദോഷമില്ല. നമ്മളുടെ മനസ്സിലുള്ള കാര്യങ്ങളൊക്കെ അശേഷം മറച്ചു വെക്കാതെ പറയുന്നതായാൽ നാം അനേകം ശത്രുക്കളെ ഉണ്ടാക്കും. എന്നാൽ മേനോന്റെ ഭാര്യയുടെ അഭിപ്രായം അങ്ങിനെയല്ലായിരുന്നു. കളവാക്കെ കളവുതന്നെയാണെന്നും സത്യം സത്യമാണെന്നും ആയിരുന്നു ജനകി അമ്മയുടെ അഭിപ്രായം.

കല്യാണം കഴിച്ചാൽ പിന്നെ പുരുഷന്മാർ ആറു മണിയ്ക്കു വീട്ടിലടങ്ങണം, എന്നാണ് ജനകി അമ്മയുടെ ന്യായം. പകൽ മുഴുവൻ പുരുഷന്മാർ പ്രവൃത്തിയ്ക്കായി വെളിയ്ക്കു പോകാം. സ്ത്രീകൾ ഗൃഹകാര്യം നോക്കി നടക്കും. സന്ധ്യകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ രണ്ടുപേരും സാരസ്യസല്ലാപാദികളെക്കൊണ്ടു വിനോദിയ്ക്കേണ്ട കാലമായി. ഭാര്യ ഭർത്താവിന്റെ സഹവാസത്തിലല്ലാതെ രസിയ്ക്കുന്നതു ഭർത്താവിന് ഇഷ്ടമാകുമോ? ഇല്ല. ഒരിയ്ക്കലുമില്ല. അതുപോലെ തന്നെ ഭർത്താവു, ഭാര്യയുടെ സഹവാസത്തിലല്ലാതെ രസിയ്ക്കുന്നതു ഭാര്യയ്ക്കും ഇഷ്ടമായില്ലെന്നു പറയുന്നതിൽ എന്താണ് തെറ്റ്. അതൊക്കെ വളരെ ശരിയാണെന്നും ന്യായമാണെന്നും മേനോൻ തലകലുക്കി സമ്മതിയ്ക്കും. പുരുഷന്മാർ എന്തൊക്കെ കാര്യങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടേണ്ടതുമായിരിക്കും?

ഒരുദിവസം മേനോൻ ആപ്പിസ്സു പിരിഞ്ഞു വരുന്ന വഴിയ്ക്കു ചില സ്നേഹിതന്മാരെ കണ്ടു. തഞ്ചാവൂരിൽ നിന്ന് ഒരു ഭാഗവതർ വന്നിട്ടുണ്ട്. ശ്രുതിപ്പെട്ട ഭാഗവതരാണ്. ടൗൺഹാളിൽ വെച്ച് അഞ്ചരമണിയ്ക്കു പാട്ടുണ്ട്. ആർക്കും വെറുതെ കേട്ടുപോകാം. സ്നേഹിതന്മാർ ക്ഷണിയ്ക്കയാൽ മോനോൻ അവരുടെ ഒന്നിച്ചു പോയി. രണ്ടു പാട്ടുകേട്ടു ക്ഷണത്തിൽ മടങ്ങാമെന്നു വിചാരിച്ചാണ് പോയത്. അവിടെ ചെന്നപ്പോൾ പാട്ടുപാടുന്നതു രണ്ടു സ്ത്രീകളാണെന്നു കണ്ടു. പാട്ട് അതിവിശേഷമായിരുന്നു. പാട്ടുകാരത്തികൾ സുന്ദരികളുമാണ്. സമയംപോയതറിയാത്തതിൽ പിന്നെ ആ സാധുവെ കുറ്റപ്പെടുത്താനുണ്ടോ? വീട്ടിൽ മടങ്ങിയെത്താൻ എട്ടുമണിയായിപ്പോയിരുന്നു. ഭാര്യ മുഖവും വീർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ചെന്നുകയറിയ ഉടനെ തന്നെ മേനോൻ ഭാര്യയുടെ അടുക്കൽ പോയി.

ജനകി അമ്മ: എന്താ നിങ്ങൾ ഇത്ര താമസിച്ചത്?

മേനോൻ: എന്താണ് ചെയ്യുക. ഈ സായ്ക്ക് പരിശോധനയ്ക്കുവന്നിരുന്നു. ഏഴര മണിയായിരുന്നു കച്ചേരി പിരിയാൻ.

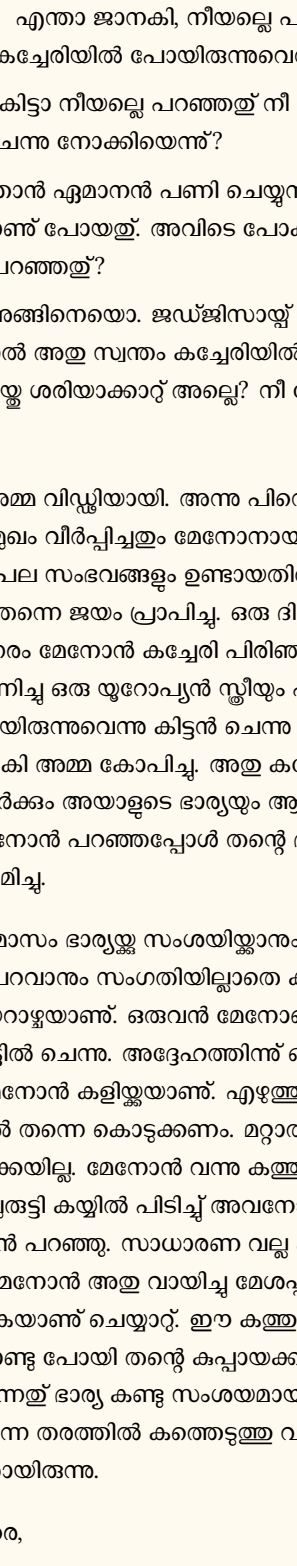
ജനകി: നേരത്തന്നെയാണിത്?

മേ: എന്താ ജനകി, ഞാൻ നിന്നോടു വല്ലപ്പോഴും കളവു പറയാറുണ്ടോ? നീ എന്നെ ഇങ്ങിനെ സംശയിക്കുന്നുവല്ലോ?

ജനകി അമ്മ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. ഭർത്താവു പറയുന്നതു നേരത്തന്നെയാണെന്നു വിശ്വസിച്ചു. അദ്ദേഹത്തെ സംശയിച്ചതു കഷ്ടമായിപ്പോയെന്നു വിചാരിച്ചു പശ്ചാത്തപിച്ചു. പിറ്റേ ദിവസം, തന്റെ മേലധികാരിയുടെ വീട്ടിലായിരുന്നു സദിർ. മേനോനെ ക്ഷണിച്ചിരുന്നു. കച്ചേരി വിട്ടു വഴിയ്ക്കു തന്നെ അവിടെ പോകേണ്ടിവന്നു. അന്നും മടങ്ങിവരാൻ എട്ടുമണിയായി. മുൻസിപ്പിന്റെ വീട്ടിൽ സദിരണ്ടായിരുന്നു വെന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയായിരുന്നു. പക്ഷെ പാടിയതു സ്ത്രീകളല്ലേ? സ്ത്രീകളുടെ പാട്ടു കേൾക്കാൻ ജനകി അമ്മയുടെ ഭർത്താവു പോകയാ, നല്ലകഥ! അന്നുചെന്ന ഉടനെ ഭാര്യ യാതൊന്നും മിണ്ടാതെ കിടയ്ക്കയിൽ കവുണ്ണുകിടക്കുന്നതു കണ്ടു. മേനോൻ അടുത്തുചെന്നിട്ട്,

എന്താ, ഞാൻ താമസിച്ചതുകൊണ്ടു കോപിയ്ക്കയാണ് ഇല്ലേ? നീ എന്തൊരു വിഡ്ഢിയാണ്? ഇന്നലെ സായ്ക്ക് പരിശോധന നടത്തിയപ്പോൾ റിക്കാർഡിൽ കുറെ തെറ്റുകൾ കണ്ടിരുന്നു. ആ തെറ്റുകളൊക്കെ ഇന്നുതന്നെ ശരിപ്പെടുത്തി കൊടുക്കണമെന്നു മുൻസിപ്പു പറഞ്ഞു. തങ്ങളൊക്കെ വിളക്കുംകത്തിച്ചു പണിയെടുക്കേണ്ടി വന്നു എന്നു പറഞ്ഞു.

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ ജനകി അമ്മ കിടന്ന ദിക്കിൽ നിന്നു ചാടി എഴുന്നേറ്റു ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു:

‘നിങ്ങളെന്തിനാണ് ഇങ്ങിനെ വെള്ളംപകർന്നാൽ തോരാത്ത കളവു പറയുന്നത്?’

മേനോൻ: ഞാൻ നിന്നോടു വല്ല കളവും പറയാറുണ്ടോ?

ജനകി: നിങ്ങൾ ഇതുവരെ പറഞ്ഞ കളവുകളിൽ കല്പവെച്ച കളവാണിത്.

മേ: ജനകി! നീയെന്താ പറഞ്ഞത്.

ജാ: ഞാൻ പറഞ്ഞതൊ? മറ്റൊന്നുമല്ല എട്ടുമണിയായിട്ടും നിങ്ങൾ വരാത്തപ്പോൾ ഞാൻ കിട്ടനെ കച്ചേരിയിൽ അയച്ചു. കച്ചേരി പൂട്ടിയിരിക്കുന്നു. വിളക്കുപോയിട്ട് ഒരു തിരിപോലുമില്ല. എന്തിനാണ് നിങ്ങളി കളവു പറയുന്നത്? എന്നെ വഞ്ചിച്ചിട്ട് എന്താണ് കാര്യം? സ്ത്രീകളെ വഞ്ചിയ്ക്കാൻ വളരെ സാമർത്ഥ്യം വേണമെന്നാണോ വിചാരിക്കുന്നത്?

ജനകി അമ്മ ഒടുവിലെ രണ്ടുമൂന്നു വാചകങ്ങൾ പറഞ്ഞതു മേനോൻ കേട്ടിരുന്നില്ല. അയാൾ ഒരു ഉപായം ആലോചിയ്ക്കുകയായിരുന്നു. ഭാര്യ പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞ ഉടനെ മേനോൻ, ‘കിട്ടനാണോ നിന്നോടു പറഞ്ഞത്? കിട്ടാ, കിട്ടാ’ കിട്ടൻ വന്നു. അവനോടു മേനോൻ,

‘നീ ഇന്ന് ഏഴുമണിയ്ക്കു സായ്ക്കിന്റെ കച്ചേരിയിൽ പോയിരുന്നവോ?’

കിട്ടൻ: ഇല്ല;

മേനോൻ: എന്താ ജനകി, നീയല്ലെ പറഞ്ഞതു കിട്ടൻ കച്ചേരിയിൽ പോയിരുന്നുവെന്ന്?

ജനകി: കിട്ടാ നീയല്ലെ പറഞ്ഞത് നീ കച്ചേരിയിൽ ചെന്നു നോക്കിയെന്ന്?

കിട്ടൻ: ഞാൻ ഏമാനൻ പണി ചെയ്യുന്ന കച്ചേരിയിലാണ് പോയത്. അവിടെ പോകാനല്ലെ അമ്മ പറഞ്ഞത്?

മേ: ഓ, അങ്ങിനെയൊ. ജഡ്ജിസായ്ക്ക് തെറ്റു കണ്ടു പിടിച്ചാൽ അതു സ്വന്തം കച്ചേരിയിൽ നിന്നാണ് ചെയ്തു ശരിയാക്കാറ് അല്ലേ? നീ പോയ്ക്കൊ കിട്ടാ.

ജനകി അമ്മ വിഡ്ഢിയായി. അന്നു പിന്നെ ഘനം നടിച്ചതും മുഖം വീർപ്പിച്ചതും മേനോനായിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ പല സംഭവങ്ങളും ഉണ്ടായതിൽ മേനോന്റെ കളവുതന്നെ ജയം പ്രാപിച്ചു. ഒരു ദിവസം വൈകുന്നേരം മേനോൻ കച്ചേരി പിരിഞ്ഞു വരുമ്പോൾ ഒന്നിച്ചു ഒരു യൂറോപ്യൻ സ്ത്രീയും പുരുഷനും കൂടി ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നു കിട്ടൻ ചെന്നു പറഞ്ഞതു കേട്ടു ജനകി അമ്മ കോപിച്ചു. അതു കച്ചേരിയിലെ ഹെഡ്ക്ലാർക്കും അയാളുടെ ഭാര്യയും ആയിരുന്നുവെന്നു മേനോൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ തന്റെ ഭാര്യയുടെ കോപം ശമിച്ചു.

ഒന്നരണ്ടു മാസം ഭാര്യയ്ക്കു സംശയിച്ചാണെന്നും മേനോനു കളവു പറവാനും സംഗതിയില്ലാതെ കഴിഞ്ഞു. ഒരു ഞായറാഴ്ചയാണ്. ഒരുവൻ മേനോനെ കാണാൻ വീട്ടിൽ ചെന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് ഒരു എഴുത്തുണ്ട്. മേനോൻ കളിയ്ക്കുകയാണ്. എഴുത്തു മേനോന്റെ കയ്യിൽ തന്നെ കൊടുക്കണം. മറ്റാരുടെ കയ്യിലും കൊടുക്കയില്ല. മേനോൻ വന്നു കത്തു വാങ്ങി വായിച്ചു. ചുരുട്ടി കയ്യിൽ പിടിച്ച് അവനോടു പൊയ്ക്കാൾവാൻ പറഞ്ഞു. സാധാരണ വല്ല കത്തും വന്നാൽ മേനോൻ അതു വായിച്ചു മേശപ്പുറത്തൊ മറ്റൊ ഇടുകയാണ് ചെയ്യാറ്. ഈ കത്തു രഹസ്യമായിക്കൊണ്ടു പോയി തന്റെ കപ്പായക്കിശയിൽ സ്ഥാപിയ്ക്കുന്നത് ഭാര്യ കണ്ടു സംശയമായി. മേനോൻ ഉണ്ണാനിരുന്ന തരത്തിൽ കത്തെടുത്തു വായിച്ചു. കത്തു ഇതായിരുന്നു.

സ്നേഹിതരെ,

ഞാൻ ഇന്നലെ മിസ്റ്റർ ഡിക്രസ്സിന്റെ വീട്ടിൽ പോയി. ലില്ലിയെ അവിടെ കണ്ടു. തരക്കേടില്ല. ഞാൻ ഇന്നലെ രാത്രി തന്നെ ഒന്നിച്ചുകൂട്ടി. എന്റെ വീട്ടിലുണ്ട്. അങ്ങു കൂട്ടാൻ പാടില്ലല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ച് ഇവിടെ തന്നെ പാർപ്പിയ്ക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ ഭാര്യയുടെ സ്ഥിതി ആലോചിച്ചാണ് അങ്ങു കൂട്ടാത്തത് എന്നു വിശേഷിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഇന്നെനിന്നു ഒരു ദിക്കിൽ പോകാനുണ്ട്. രാത്രി ഏഴുമണിയ്ക്കു വന്നാൽ നിങ്ങൾക്കുതന്നെ കാണാം.

എന്നു സ്നേഹിതൻ

ഒപ്പ്

ജനകി അമ്മയ്ക്ക് മനസ്സിലായില്ല. കത്തു വായിച്ച ഉടനെ ആ സ്ത്രീ തന്റെ മുറിയിൽ പോയി വാതിലടച്ചു കിടന്നു കരഞ്ഞു തുടങ്ങി. മേനോൻ ഊണു കഴിച്ചു ഭാര്യയെ വിളിച്ചു. എങ്ങും കാണാനില്ല. മുറി അടച്ചു കണ്ടപ്പോൾ വാതിലിന്നു മുട്ടി വിളിച്ചു, തുറക്കുന്നില്ല. ഇത്ര പെട്ടെന്നു ഇങ്ങിനെ വരാൻ സംഗതിയെന്താണെന്നു പലതും ആലോചിച്ചു നോക്കി. ഒരു കാരണവും കണ്ടില്ല. ഒടുവിൽ വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചപ്പോൾ ജനകി അമ്മ വാതിൽ തുറന്നു. കരഞ്ഞു കരഞ്ഞു കണ്ണൊക്കെ ചുക്കുന്ന വീങ്ങിയിരിക്കുന്നു. വികിവികി ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു.

‘ഞാൻ എന്റെ വീട്ടിലേക്കു പോകുകയാണ്. നിങ്ങൾ എന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടെന്നായിരുന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചത്. നിങ്ങൾ എന്നെയല്ല സ്നേഹിക്കുന്നത്.

മേ: നിനക്ക് അങ്ങിനെ തോന്നാൻ സംഗതിയെന്താണ്?

ജനകി: നിങ്ങൾ അറിയാത്തവരെപ്പോലെ പറയുന്നവല്ലോ. എനിക്ക് ഇപ്പോൾ പോകണം. നിങ്ങൾക്ക് കണ്ട യൂറോപ്യൻ സ്ത്രീകളോടുള്ള സ്നേഹം. നിങ്ങൾ ഇനി ലില്ലിയെത്തന്നെ സംബന്ധം വെച്ചോളൂ. ഞാൻ പോണം.

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ മേനോൻ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു. അടക്കാൻ കഴിയാതെ വളരെ നേരം ചിരിക്കേട്ടപ്പോൾ ജനകിഅമ്മ ഏറെ പരിഭ്രമിച്ചു. ഒടുവിൽ മേനോൻ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു.

‘നീ ആ കത്തു വായിച്ചു ഇല്ലേ? വിഡ്ഢി, ലില്ലി, ഒരു സ്ത്രീയല്ല ഒരു നായ്ക്കുട്ടിയാണ്. മുൻസിപ്പിന് നല്ലൊരു നായ്ക്കുട്ടിയെ വേണമെന്നു പറഞ്ഞിരുന്നു. ഞാൻ ദാമോദരൻനായരോടു പറഞ്ഞെല്ലിച്ചു. നിന്റെ ആങ്ങളയെ ഭ്രാന്തൻനായ കടിച്ചതു മുതൽ നിനക്കു നായ്ക്കളെ കണ്ടുകൂടെന്നും അതുകൊണ്ടു അതിനെ വീട്ടിൽ കൊണ്ടുവരുമെന്നും ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്നു. അതാണ് ദാമോദരൻനായർ അങ്ങിനെ എഴുതിയത്.’

ഇപ്പറഞ്ഞതൊക്കെ നേരായിരുന്നു. ഈ വിവരം പറയുമ്പോഴും പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞപ്പോഴും മേനോൻ നന്നെ ചിരിച്ചു. ജനകി അമ്മ ഒരിയ്ക്കലും ഇതിലധികം വിഡ്ഢിയായിരുന്നില്ല. മേലാൽ തന്റെ ഭർത്താവിനെ ഒരു കാര്യത്തിലും സംശയിച്ചിട്ടില്ലെന്നു ആ സ്ത്രീ ശപഥവും ചെയ്തു. അന്നുമുതൽ മേനോൻ സത്യമല്ലാതെ പറയാതെയും ആയി.

മംഗളോദയം

□

മംഗളോദയം

കേരളത്തിലെ പ്രസിദ്ധമായ ഒരു പ്രസാധനാലയം ആണ് മംഗളോദയം. അപ്പൻതമ്പുരാനാണ് സ്ഥാപകൻ. പഴയതും പുതിയതുമായ നിരവധി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. അധ്യാത്മരായണം, കൃഷ്ണഗാഥ, കഞ്ചൻ നമ്പ്യാരുടെ തുള്ളൽപ്പാട്ടുകൾ, നാടൻ പാട്ടുകൾ തുടങ്ങിയ മികച്ച ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയത് വായനക്കാരെ ആകർഷിച്ചു.

ചിത്രീകരണം: വി. പി. സുനിൽകുമാർ

പിൻകുറിപ്പ്

- മുപ്പതു മുതൽ നാല്പതു മിനിറ്റിനകം വായിച്ചു തീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കമാണ് സായാഹ്ന പുറത്തിറങ്ങുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകളിൽ ഉള്ളത്. ഇതു വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക്ടോപ്പ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല.
- ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണ് ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- സ്വതന്ത്രപ്രസാധനം ആഗ്രഹിക്കുന്ന/ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ആർക്കുവേണമെങ്കിലും സായാഹ്നയിലൂടെ സ്വന്തം കൃതികൾ പ്രസാധനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. 30 മുതൽ 60 മിനിറ്റുകൾക്കകം വായിച്ചുതീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കം - കഥകൾ, അനുഭവക്കുറിപ്പുകൾ, ലേഖനങ്ങൾ, അഭിമുഖങ്ങൾ, സിനിമാനിരൂപണങ്ങൾ, കവിതകൾ - എന്നു തുടങ്ങി എന്തുവേണമെങ്കിലും അയയ്ക്കാവുന്നതാണ്. അയയ്ക്കേണ്ട വിലാസം: <info@sayahna.org>.
- പ്രതികരണങ്ങൾ <info@sayahna.org> എന്ന ഇമെയിലിലേയ്ക്കോ, ഈ വെബ് പേജിൽ കമന്റുകളായോ ചേർക്കുക. നിർദ്ദേശങ്ങളും വിമർശനങ്ങളും എപ്പോഴും സ്വീകാര്യമാണ്. അവ സായാഹ്നപ്രവർത്തകർക്ക് കൂടുതൽ ഉത്തേജനം നൽകുന്നതാണ്.